

เขียนบทอย่างไร ให้ AI บรรยายได้เป็นธรรมชาติ

โดย ธรรมธร บัญชาบุษบง

ปัจจุบันเทคโนโลยีแปลงข้อความเป็นเสียง หรือ AI Text-to-Speech (TTS) ถูกนำมาใช้มากขึ้นในงานสื่อสารหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นคลิปวิดีโอ พอดแคสต์ สื่อการเรียนรู้ เสียงประชาสัมพันธ์ คู่มือการใช้งาน หรือเนื้อหาสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลผ่านการฟัง แม้จะเลือกเสียง AI ที่มีคุณภาพดีเพียงใด ผลลัพธ์อาจยังฟังแข็ง พูดติดกันเร็วเกินไป หรือสื่ออารมณ์ไม่ตรงกับเนื้อหา หาก “บทบรรยาย” ไม่ได้ถูกเขียนมาเพื่อการฟัง โดยเฉพาะ ดังนั้น การเขียนบทสำหรับ AI จึงไม่ใช่เพียงการพิมพ์ข้อความให้ระบบอ่านออกเสียง แต่เป็นการเขียนเพื่อกำกับว่า AI ควรพูดอย่างไร เน้นตรงไหน และเว้นจังหวะเมื่อใด

เขียนบทโดยคิดว่า AI คือผู้บรรยาย

หลักสำคัญของการเขียนบท AI คือ การมอง AI เสมือนเป็นผู้บรรยายที่ต้องได้รับคำแนะนำอย่างชัดเจน ผู้เขียนจึงควรกำหนดให้ได้ตั้งแต่ต้นว่า เนื้อหานี้ต้องการสื่อสารกับใคร ใช้น้ำเสียงแบบใด และอยากให้ผู้ฟังรู้สึกอย่างไรเมื่อฟังจบ ตัวอย่างเช่น หากเป็นบทเรียนสำหรับผู้เริ่มต้น ควรใช้เสียงที่เป็นมิตร ชัดเจน และไม่เร่งรีบ แต่หากเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ อาจต้องใช้โทนที่กระชับ สดใส และมีพลังมากขึ้น ส่วนเนื้อหาที่เป็นคำเตือนหรือข้อมูลสำคัญ ควรใช้น้ำเสียงจริงจัง สุขุม และน่าเชื่อถือ

ประเภทเนื้อหา	แนวทางน้ำเสียง	ลักษณะบทที่เหมาะสม
สื่อการสอน	เป็นมิตร ชัดเจน	อธิบายทีละขั้น ใช้ประโยคสั้น
ประชาสัมพันธ์	สดใส กระตือรือร้น	กระชับ มีคำชวนติดตาม
ข่าวหรือประกาศ	สุขุม เป็นกลาง	ตรงประเด็น ไม่ใส่อารมณ์มากเกินไป
เล่าเรื่อง	อบอุ่น มีจังหวะ	มีคำบรรยายและจุดพักเพื่อสร้างอารมณ์
คำเตือนหรือข้อควรระวัง	จริงจัง ชัดเจน	ใช้ถ้อยคำตรง ไม่กำกวม

เขียนเพื่อ “การฟัง” ไม่ใช่เพียงการอ่าน

บทสำหรับ AI ควรเขียนให้เหมือน **คนกำลังพูดกับคนฟัง** มากกว่าการเขียนเป็นภาษาหนังสือ ใช้ภาษาพูดที่สุภาพ ฟังง่าย และเล่าไปทีละประเด็น ไม่ควรใส่ข้อมูลหลายเรื่องไว้ในประโยคเดียวจนฟังแล้วต้องคอยแปลความหมาย

ระหว่างเขียน ลองอ่านออกเสียงด้วยตัวเองไปด้วย ถ้าตรงไหนอ่านแล้วสะดุด หายใจไม่ทัน หรือรู้สึกว่ประโยคยาวเกินไป ตรงนั้นก็ควรปรับบทใหม่ เพราะเวลานำไปให้ AI พากย์ ก็มักจะเจอปัญหาแบบเดียวกัน

พูดง่าย ๆ คือ เขียนอย่างไรให้เราฟังแล้วเข้าใจ AI ก็ควรพูดออกมาได้แบบนั้น

ตัวอย่างการปรับภาษา

ก่อนปรับ: ผู้ใช้งานสามารถดำเนินการลงทะเบียนเพื่อรับสิทธิประโยชน์ผ่านระบบออนไลน์ได้ตามขั้นตอนที่กำหนด

หลังปรับ: คุณสามารถลงทะเบียนรับสิทธิประโยชน์ได้ ผ่านระบบออนไลน์ของเรา เพียงทำตามขั้นตอนที่แสดงบนหน้าจอครับ

ข้อความหลังปรับแบ่งข้อมูลเป็นส่วนสั้น ๆ ใช้คำที่เป็นธรรมชาติ และเหมาะกับการฟังมากกว่า

ใช้เครื่องหมายวรรคตอนช่วยกำกับจังหวะ

เครื่องหมายวรรคตอนมีบทบาทสำคัญในการควบคุมจังหวะการพูดของ AI เพราะช่วยบอกตำแหน่งที่ควรพัก หยุด หรือเน้นน้ำหนักเสียง

เครื่องหมาย	การใช้ในบทบรรยาย
,	พักสั้น เพื่อแยกวลีหรือข้อมูล
.	จบประโยคและพักชัดเจน
...	เว้นจังหวะ ชวนคิด สร้างความนุ่มนวลหรือลื่น
?	ทำให้ประโยคมีลักษณะเป็นคำถาม
!	เพิ่มพลังหรือความตื่นเต้น ใช้เฉพาะจุดจำเป็น
ขึ้นบรรทัดใหม่	แยกประเด็นและช่วยให้เกิดช่วงพักมากขึ้น
—	หยุดเล็กน้อยก่อนกล่าวคำสำคัญหรือคำหักมุม

ตัวอย่าง

วันนี้ เราไม่ได้มาพูดถึงเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว

แต่เรากำลังพูดถึง...

โอกาสใหม่ของคุณ

อย่างไรก็ตาม ไม่ควรใส่เครื่องหมายมากเกินไป เพราะเสียงอาจขาดเป็นช่วง ๆ และฟังไม่ต่อเนื่อง การเว้นจังหวะควรใช้เท่าที่ช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจและรู้สึกตามเนื้อหา

แบ่งบทเป็นท่อนสั้น เพื่อควบคุมเสียงได้ดีขึ้น

การสร้างเสียงจากบทที่ยาวต่อเนื่องทั้งหน้า อาจทำให้ควบคุมอารมณ์ ความเร็ว และจุดพักได้ยาก วิธีที่เหมาะสมคือแบ่งบทเป็นท่อนสั้น ๆ ท่อนละประมาณ 1–3 ประโยค โดยแต่ละท่อนควรมีใจความครบถ้วน

ตัวอย่างการแบ่งบท

สวัสดีครับ

วันนี้ เราจะมาดูวิธีเริ่มต้นใช้งานระบบแบบง่าย ๆ

ขั้นแรก ให้เข้าสู่หน้าหลักของเว็บไซต์
จากนั้น เลือกเมนู “สมัครใช้งาน”

เมื่อกรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว
ระบบจะส่งรหัสยืนยันไปยังเบอร์โทรศัพท์ของคุณ

การแบ่งบทช่วยให้แก้ไขเฉพาะจุดได้ง่าย หากคำใดอ่านผิด หรือท่อนใดใช้อารมณ์ไม่เหมาะสม ก็สามารถ
ปรับและสร้างเสียงใหม่เฉพาะท่อนนั้นได้ โดยไม่ต้องทำใหม่ทั้งหมด

เน้นเฉพาะคำที่ผู้ฟังควรจดจำ

การเน้นเสียงช่วยให้ผู้ฟังจับสาระสำคัญได้ แต่หากเน้นทุกประโยค ก็จะทำให้ไม่มีประโยคใดโดดเด่น
ผู้เขียนควรเลือกเน้นเฉพาะคำที่เป็นแก่นของเนื้อหา เช่น ข้อสรุป คำเตือน ขั้นตอนสำคัญ หรือสิ่งที่ต้องการให้ผู้ฟัง
จดจำ เทคนิคง่าย ๆ คือ วางคำสำคัญไว้ท้ายประโยค แยกเป็นบรรทัดเดียว หรือเว้นจังหวะก่อนพูดคำนั้น

การทำเสียงให้ดี
ไม่ได้เริ่มจากเอฟเฟกต์

แต่มันเริ่มจาก... การเขียนบท

การย่ำคำสามารถใช้ได้เช่นกัน แต่ควรใช้พอเหมาะ เพื่อเพิ่มน้ำหนักโดยไม่ทำให้ฟังซ้ำซาก

สิ่งที่เราต้องการ ไม่ใช่แค่เสียงที่อ่านถูก
แต่คือเสียงที่ฟังแล้ว... เป็นธรรมชาติ

ระวังคำอ่านยาก คำย่อ และตัวเลข

รูปแบบเดิม	รูปแบบที่ช่วยให้อ่านชัด
AI	เอไอ
TTS	ทีทีเอส
CEO	ซีอีโอ
QR Code	คิวอาร์โค้ด
5G	ห้า-จี
15%	สิบห้าเปอร์เซ็นต์
1,500 บาท	หนึ่งพันห้าร้อยบาท
09.30 น.	เก้าโมงสามสิบนาที
12/09/2026	วันที่สิบสอง กันยายน สองพันยี่สิบหก
เพชรบุรี	เพ็ด-ชะ-บุ-รี

ชื่อบุคคล ชื่อสถานที่ คำภาษาอังกฤษ คำย่อ ตัวเลข วันที่ เวลา และหน่วยวัด เป็นจุดที่ AI อาจออกเสียงคลาดเคลื่อนได้ ผู้เขียนควรฟังทดสอบและปรับคำให้อยู่ในรูปแบบที่ระบบออกเสียงได้ตรงตามต้องการ

สำหรับงานที่ต้องผลิตต่อเนื่อง เช่น รายการหลายตอน หรือสื่อบอร์ด ควรจัดทำ “พจนานุกรมคำอ่าน” หรือรายการคำที่ใช้บ่อย พร้อมรูปแบบการอ่านที่กำหนดไว้ เช่น ชื่อหน่วยงาน ชื่อผลิตภัณฑ์ ชื่อบุคคล และคำศัพท์เฉพาะ วิธีนี้ช่วยให้เสียงในทุกชิ้นงานมีความสม่ำเสมอ และลดเวลาในการแก้ไขซ้ำ

กำกับอารมณ์ด้วยคำบรรยายที่ชัดเจน

ระบบ AI บางประเภทสามารถรับคำกำกับอารมณ์หรือแท็กเสียงได้ เช่น [น้ำเสียงอบอุ่น] [พูดช้าชัดเจน] หรือ [หัวเราะเบา ๆ] อย่างไรก็ตาม รูปแบบที่รองรับอาจแตกต่างกันในแต่ละแพลตฟอร์ม จึงควรตรวจสอบคู่มือและทดลองก่อนใช้งานจริง

การกำกับที่ดีไม่ควรบอกอารมณ์กว้าง ๆ เพียงคำเดียว แต่ควรระบุบริบทให้ชัดเจน เช่น

[น้ำเสียงอบอุ่น เป็นกันเอง พูดชัดเจน ไม่เร่งรีบ]
สวัสดีครับวันนี้ เราจะมาเริ่มต้นเรียนรู้ไปด้วยกันแบบง่าย ๆ

หรือในช่วงที่เนื้อหาต้องการความจริงจัง

[น้ำเสียงจริงจัง ชัดเจน]
ก่อนยืนยันข้อมูลกรุณาตรวจสอบชื่อ นามสกุลและหมายเลขโทรศัพท์อีกครั้ง

คำกำกับอารมณ์ควรใช้เฉพาะช่วงที่มีการเปลี่ยนบรรยากาศหรือมีเจตนาชัดเจน ไม่จำเป็นต้องใส่ทุกประโยค เพราะอาจทำให้บทดูรก และอารมณ์ของเสียงไม่เป็นธรรมชาติ

ใช้เสียงพฤติกรรมเท่าที่จำเป็น

เสียงพฤติกรรม เช่น การหัวเราะเบา ๆ ถอนหายใจ หรือกระซิบ สามารถช่วยให้การเล่าเรื่องมีชีวิตชีวขึ้น แต่ควรใช้เมื่อตรงกับเนื้อหาและเหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟัง

[หัวเราะเบา ๆ] ฟังดูเหมือนเป็นเรื่องยากใช่ไหมครับ? แต่จริง ๆ แล้ว เราเริ่มจากเรื่องเล็ก ๆ ได้
[ถอนหายใจเบา ๆ] บางครั้ง ปัญหาไม่ได้อยู่ที่เครื่องมือแต่อยู่ที่เราเริ่มต้น โดยไม่มีแผน

สิ่งที่ควรระวังคือ ไม่ควรใช้เสียงพฤติกรรมบ่อยเกินไป หรือใช้ในเนื้อหาที่เป็นทางการและต้องการความน่าเชื่อถือสูง เช่น ประกาศสำคัญ ข้อมูลทางวิชาการ หรือคู่มือด้านความปลอดภัย

ใช้คำเชื่อม เพื่อให้การบรรยายลื่นไหล

คำเชื่อมช่วยให้บทไม่ฟังเหมือนการอ่านข้อมูลทีละบรรทัด และทำให้ผู้ฟังเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละประเด็นได้ชัดเจนขึ้น

คำเชื่อมที่ใช้ได้บ่อย

- เริ่มต้นเรื่อง: ก่อนอื่น, เริ่มจาก, สิ่งแรกที่เราควรรู้
- อธิบายเพิ่ม: กล่าวคือ, พูดง่าย ๆ คือ, ตัวอย่างเช่น
- เปลี่ยนประเด็น: ต่อไป, ทีนี้, ในอีกมุมหนึ่ง
- สรุป: ดังนั้น, สรุปแล้ว, สิ่งสำคัญคือ
- ขวนคิด: ลองนึกภาพว่า, หลายคนอาจสงสัยว่า, คำถามคือ

หลายคนคิดว่าการทำเสียง AI เริ่มจากการลอกเสียง แต่สิ่งที่สำคัญไม่แพ้กัน คือการเขียนบท เพราะบทจะเป็นตัวกำหนดจังหวะ น้ำหนัก และอารมณ์ของการบรรยาย แม้คำเชื่อมจะมีประโยชน์ แต่ควรใช้เท่าที่จำเป็น หากใส่มากเกินไป บทอาจยืดเยื้อและฟังไม่กระชับ

ทดสอบและแก้ไขทีละประเด็น

เมื่อได้เสียงที่ยังไม่ตรงตามต้องการ ไม่ควรแก้ทุกอย่างพร้อมกัน เพราะจะไม่ทราบว่าปัญหาเกิดจากคำอ่าน จังหวะ รูปประโยค หรือคำกำกับอารมณ์ วิธีที่มีประสิทธิภาพคือปรับทีละตัวแปร

ลำดับการตรวจและปรับที่แนะนำ

1. ตรวจคำอ่านผิด ชื่อเฉพาะ คำย่อ และตัวเลข
2. ปรับประโยคให้สั้นและเป็นภาษาพูด
3. ปรับตำแหน่งเครื่องหมายวรรคตอน
4. เพิ่มหรือลดการเน้นคำสำคัญ
5. ปรับคำกำกับโทนเสียงหรืออารมณ์
6. ฟังบททั้งหมดต่อเนื่องอีกครั้ง

การแก้ทีละจุดจะช่วยให้เห็นชัดว่า การเปลี่ยนแปลงใดทำให้เสียงดีขึ้น และช่วยประหยัดเวลาในงานระยะยาว

ฟังงานแบบผู้รับสาร ไม่ใช่แค่ผู้เขียนบท

ขั้นตอนสุดท้ายที่สำคัญมาก คือการฟังผลงานโดยไม่มองบท หรือ “หลับตาฟัง” เพื่อประเมินจากมุมมองของผู้ฟังจริง วิธีนี้ช่วยให้พบปัญหาที่การอ่านด้วยตาอาจมองไม่เห็น เช่น จังหวะเร็วเกินไป ประโยคยาวเกินไป น้ำเสียงแข็ง หรือใจความสำคัญไม่เด่นชัด

คำถามสำหรับตรวจคุณภาพ

- ฟังแล้วเข้าใจสาระตั้งแต่ครั้งแรกหรือไม่
- มีคำได้ออกเสียงผิดหรือฟังแปลกหรือไม่
- ความเร็วในการพูดเหมาะกับผู้ฟังหรือไม่
- มีจุดพักเพียงพอให้ผู้ฟังคิดตามหรือไม่
- คำสำคัญถูกเน้นชัดเจนหรือไม่

- อารมณ์ของเสียงสอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่
- เสียงในแต่ละท่อนต่อเนื่องกันหรือไม่

หากเป็นงานสำคัญ ควรให้บุคคลที่ไม่เคยอ่านบทมาก่อนทดลองฟัง แล้วลองให้สรุปสิ่งที่เข้าใจ วิธีนี้เป็น การตรวจสอบที่ตรงที่สุดว่า บทและเสียงสามารถสื่อสารได้ตามเป้าหมายหรือไม่

สรุป

การเขียนบทสำหรับ AI TTS เป็นทักษะที่ผสมระหว่างการเขียน การสื่อสาร และการกำกับเสียง หัวใจ สำคัญคือการใช้ภาษาที่ฟังง่าย แบ่งเนื้อหาเป็นท่อนสั้น ใช้เครื่องหมายวรรคตอนอย่างมีเจตนา ตรวจสอบคำอ่านยาก กำหนดอารมณ์ให้ชัด และฟังทดสอบก่อนเผยแพร่ทุกครั้ง

เมื่อบทได้รับการออกแบบอย่างดี AI ก็ไม่ได้ทำหน้าที่เพียง “อ่านออกเสียง” แต่สามารถถ่ายทอดข้อมูล เรื่องราว และอารมณ์ให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างเป็นธรรมชาติและน่าติดตามมากขึ้น

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

CoP แสง เสียง และอุปกรณ์ สถานเทคโนโลยีแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

โทร. 0 2419 7212